

A 1751/tillväxt

Käsittelijä Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunnan mietintö, joka koskee

jäsenehdotusta**Pohjoismaisen elokuvakomission rahoittamisesta****Ehdotus**

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto päättää, että se ei jatka ehdotuksen käsittelyä.

Taustaa

Pohjoismaiden neuvoston sosiaalidemokraattinen ryhmä on tehnyt jäsenehdotuksen, jonka valiokunta ensimmäisen käsittelyn pohjalta muutti seuraavaksi:

Että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle, että se tarkastelee, kuinka voidaan oikeudenmukaisin ehdoin ja yhteistyössä alan kanssa houkuttaa lisää kansainvälisiä elokuvatuotantoja Pohjoismaihin, esimerkiksi perustamalla Pohjoismaisen elokuvakomissio.

Jäsenehdotuksessa esitetään seuraavat perustelut:

Elokuvateollisuus on yksi maailman kasvavista teollisuudenaloista. Elokuvatuotantoon panostamalla voimme myös lisätä matkailua Pohjoismaissa. Kauniin luonnon ja ainutlaatuisen pohjoisen valon ansiosta Pohjoismaat ovat erityisen houkutteleva kohde kansainvälisille elokuvayhtiöille. Edustamme maailmassa turvallista aluetta, jossa lisäksi osataan englantia. Hyvinvointimallimme on myös vahva tavaramerkki.

Lisäksi Pohjoismaissa on innovatiivisia ohjaajia ja tunnettuja elokuvatuotantoja, kuten *Silta*, *Wallander*, *Mies vailla menneisyyttä* ja *Skam*. Kehittämällä osaamista ja työllistämällä paikallisia lahjakkuuksia turvaamme elinvoimaisen elokuva-alan Skandinaviassa. Elokuva on voimakas viestintäväline, jonka avulla tavoitetaan useita ihmisiä, luodaan identiteettiä ja rakennetaan tavaramerkki, jolla on positiivisia vaikutuksia. Tavoitteenamme tulee olla kansainvälisten elokuvantekijöiden houkuttelemine Pohjolaan. Pohjoismaiden neuvosto on viime vuosina keskittynyt matkailuun ja sen tuomiin mahdollisuuksiin, joten Pohjoismaisen elokuvakomission perustaminen olisi luonnollinen askel Pohjoismaiden neuvoston työssä kestävän matkailun edistämiseksi Pohjoismaissa. Kun ainutlaatuinen luontomme näkyy elokuvissa ja tv-sarjoissa ympäri maailmaa, se vaikuttaa mainoskyltin tavoin houkuttellen ulkomaalaisia matkaili-

joita Pohjoismaihin.

Tällä hetkellä Pohjoismaissa on 12 elokuvakomissiota, jotka yhdessä markkinoivat Skandinaviaa/Pohjolaa alueena, joka soveltuu elokuvantekoon kaikkein parhaiten maailmassa. Tätä työtä tehdään nykyään Scandinavian Locations -verkoston kautta vapaaehtoisin voimin. Useimmissa Pohjoismaissa on myös kansallisia toimijoita, jotka luovat yhteyksiä kansallisten ja kansainvälisten elokuvantekijöiden välille. Suurten elokuvatuotantojen sijoittamiseen liittyy merkittävää kansainvälistä kilpailua, joten vakiinnuttamalla virallisempaa yhteistyötä Pohjoismaat varmistaisivat paremman kilpailuaseman.

Sosiaalidemokraattinen ryhmä katsoo, että elokuvateollisuus on keskeinen uutta toimintaa, työllisyyttä ja hyvinvointia luova ala, joka voi myös edesauttaa pohjoismaisen tavaramerkin kehittämistä edelleen. Elokuva-ala tulee myös vaikuttamaan myönteisesti kaikkiin muihin nopeasti kasvaviin aloihin, kuten matkailuun.

Valiokunnan näkemykset

Valiokunnan kokouksissa on aiemmin vierailut vapaaehtoisia toimijoita, jotka ilman eri korvausta pyrkivät houkuttelemaan lisää elokuvatuotantoja/-kuvauksia Pohjoismaihin. He kokevat ongelmaksi sen, ettei heillä ole palkattua sihteeristöä strategiseen ja pitkänjänteiseen työskentelyyn, sekä sen, että Pohjoismaat kilpailevat nykyään erilaisilla kannustin- ja tukijärjestelmillään keskenään elokuvatuotantojen ja kuvausten houkuttelemisessa.

Pohjoismaiden VOI kannattaa toimia yhdessä, jotta voidaan houkutella lisää elokuvatuotantoja tänne niin matkailun kannalta kuin alue-, elinkeino- ja työmarkkinapolitiisistakin syistä, mutta tähän liittyvä lisäarvo on määriteltävä selkeästi. Keitä haluan houkutella Pohjoismaihin ja miksi? Milloin maat kilpailevat keskenään ja milloin kilpailu on myönteistä? Onko kohtuullista markkinoida Pohjoismaita yhdessä, vaikka tänne tulevilla tuotantoyhtiöillä onkin aivan erilaiset edellytykset sekä taloudellisesti että muissa asioissa maittain ja joskus myös alueittain?

Elokuvakomissio tarjoaa ulkomaisille tuotantoyhtiöille ilmaiseksi tavallisesti seuraavia palveluita:

- kuvauspaikkojen etsiminen
- kuvausluvat
- yhteyksien luominen elokuvarahastoihin
- match making paikallisten kumppanien kanssa
- pakettiratkaisut kuvaustiimeille: ateriapalvelut, majoitus ja tekniikka
- yhteistuotantojen luominen ja kauppojen edistäminen asianomaisille yrityksille.

Sosiaalidemokraattisen ryhmän alkuperäisessä jäsenehdotuksessa ehdotettiin, että Pohjoismaiden ministerineuvoston tulisi tukea Pohjoismaista elokuvakomissiota taloudellisesti neljällä miljoonalla Tanskan kruunulla vuodesta 2019 lähtien.

Sosiaalidemokraattisen ryhmän jäsenehdotusta käsiteltiin Kasvu ja kehitys Pohjolas-
sa -valiokunnan tammikuun kokouksessa. Valiokunta tuki silloin ajatusta kansainvä-
listen elokuvayhtiöiden houkuttelemisesta Pohjoismaihin, mutta oli sitä mieltä, ettei
Pohjoismaiden ministerineuvoston tule antaa taloudellista tukea tällaiselle aloitteel-
le. Mietinnössä haluttiin pehmentää muotoilua ja sen sijaan kehottaa ministerineu-
vostoa selvittämään, miten kansainvälisiä elokuvatuotantoja voitaisiin houkutella oi-
keudenmukaisesti Pohjoismaihin, esimerkiksi perustamalla Pohjoismaiden elokuvako-
missio.

Huhtikuun valiokuntakokouksessa sosiaalidemokraattinen ryhmä toisti, että ehdo-
tuksen taloudellinen osa halutaan poistaa ja että sana "esimerkiksi" halutaan ottaa
pois mietintöluonnoksen että-lauseesta. Konservatiivisella ryhmällä oli kysymyksiä ja
kritiikkiä koko ehdotusta kohtaan. Valiokunnassa oltiin sitä mieltä, että oli epäselvää,
halusivatko nykyiset 12 alueellista elokuvakomissiota todella yhteisen pohjoismaisen
vastaavan, ja että ehdotus olisi joka tapauksessa lähetettävä ensin komissioille lau-
suntokierrokselle. Tämän jälkeen konservatiivinen ryhmä ehdotti, ettei valiokunta
jatka asian käsittelyä. Asiasta päätettiin äänestyksen jälkeen. Seitsemän jäsentä ää-
nesti mietinnön puolesta, joka on sosiaalidemokraattisen ryhmän alkuperäisen ehdo-
tuksen mukainen mutta johon oli otettu sosiaalidemokraattisen ryhmän tekemät
korjaukset, ja kahdeksan jäsentä äänesti mietintöä vastaan ja sitä vastaan, että valio-
kunta jatkaisi asian käsittelyä.

Oslossa 30. lokakuuta 2018

Arto Pirttilahti (kesk.)
Katri Kulmuni (kesk.)
Mikael Staffas (Lib)
Nils Aage Jegstad (H)

Solveig Sundbø Abrahamsen (H)
Henrik Brodersen (DF)
Juho Eerola (ps.)

Varauma valiokunnan mietintöön

Sosiaalidemokraattinen ryhmä esitti päätökseen varauman ja ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

*että se tarkastelee, kuinka voidaan oikeudenmukaisin ehdoin ja yhteis-
työssä alan kanssa houkutella lisää kansainvälisiä elokuvatuotantoja
Pohjoismaihin, esimerkiksi perustamalla Pohjoismaiden elokuvakomis-
sio.*

Oslossa 30. lokakuuta 2018

Orla Hav (S)
Ruth Mari Grung (A)

Pyry Niemi (S)
Ville Skinnari (sd.)